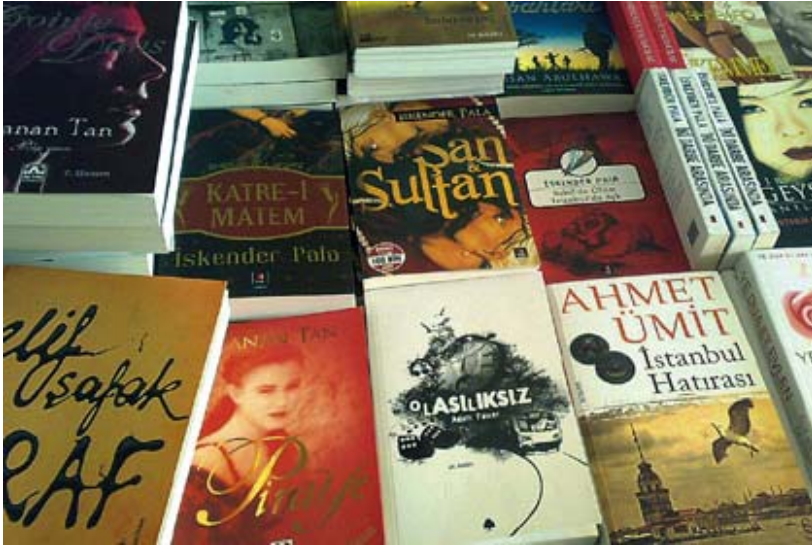

Bosna'da Türkler çok satıyor

Dünya / 17/01/2011

Bosna-Hersek'te yayınevleri son yıllarda okuyucunun yoğun ilgi gösterdiği Türkçeden Boşnakçaya çevrilen kitapları yayımlamak için adeta birbirleriyle yarışıyor.

Türkiye'den Bosna-Hersek'e gıda, giyim ve televizyon dizileri ihracının ardından kitaplar da önemli yer tutmaya başladı. Türkiye ile gönül bağı olan Boşnakların yanı sıra bu ülkede yaşayan Sırlar ve Hırvatlar da Türkçe kitaplara ilgi gösteriyor. Orhan Pamuk'un Nobel ödülü almasıyla başlayan Türk eserlerine ilgi, her geçen gün Türkçeden Boşnakçaya kazandırılan kitaplarla artıyor.

Bosna-Hersek'te 2003 yılında Boşnakça çevirisi yayımlanan Orhan Pamuk'un "Yeni Hayat" eserinden sonra yayınevleri birbirinden farklı yazarların kaleme aldığı kitapları okuyucuyla buluşturmak için adeta bir yarışın içine girdi.

Ülkede düzenlenen kitap fuarlarında da Türkçe kitaplara ilgi kendini gösteriyor. Yayınevleri, stantlarındaki en güzel yerlere Türkçeden çevrilen kitapları yerleştirerek, okuyucunun bu eserlere daha rahat ulaşmasını sağlıyor. Yayınevleri sahipleri, son yıllarda büyük durgunluk yaşayan kitap piyasasının Türkçe eserler sayesinde canlandığını ve okuyucunun Türkçeden çevrilen kitaplara büyük ilgi gösterdiğini belirtiyor.

İLK KİTAP 'HAKKARİ'DE BİR MEVSİM'

Saraybosna'daki tarihi Başıarşı'da bulunan Connectum Yayınlarının sahibi ve çok sayıda Türkçe kitabı Boşnakçaya çeviren Ayet Arifi, Bosna-Hersek'te Türk edebiyatına büyük ilgi olduğunu söyledi.

Arifi, 2004 yılından bu yana Türk edebiyatından değişik kitapları Boşnakçaya çevirdiklerini belirterek, ilk çeviri kitaplarının Ferit Edgü'nün 1972 yılında yayımlanmış eseri "Hakkari'de Bir Mevsim" romanı olduğunu belirtti. Bu romanın yoğun ilgi gördüğünü ve bu ilginin daha sonra Türkçeden çevrilen tüm kitaplara yöneldiğini anlatan Arifi, daha sonra Ali Çolak'ın "Mavisini Yitirmiş Yaşamak", İlber Ortaylı'nın "Osmanlı'yı Yeniden Keşfetmek", Yaşar Kemal'in "Yılanı Öldürseler", Feridun Andaç'ın "Kar Masalları", Füzünan'ın "Beş Hikaye" ve Safiye Erol'un

“Ciğerdelen” isimli kitaplarını Boşnakça olarak yayımladıklarını kaydetti.

Arifi, şu sıralarda en çok satan kitabın Safiye Erol'un “Ciğerdelen” eseri olduğunu söyledi. Connectum Yayınları olarak çocuk edebiyatına da önem verdiklerini ve bu kapsamda çocuklar için Türkçeden Boşnakçaya peygamberlerin hayatını anlatan eserleri ve Fatih M. Durmuş'un “Türk Masalları” kitabını yayımladıklarını belirten Arifi, ayrıca “Mimar Sinan”, “Fatih'in Muhteşem Fethi”, “Muhteşem Süleyman Kanunu” ve “Mevlana” gibi ünlü şahsiyetlerin hayatlarını anlatan kitapları da okuyucuyla buluşturduklarını ifade etti.

Ayet Arifi, İstanbul ile ilgili yayınlara da çok özen gösterdiklerini anlatarak, bu kapsamda Bosna'dan İstanbul'a giden turistleri de göz önünde bulundurdıklarını, tarihi yerlerden lokantalara kadar bütün bilgilerin yer aldığı “İstanbul Kılavuzu”nu yayımladıklarını açıkladı.

Boşnak düşünür ve yazar Cemalettin Latiç'in “İstanbul Destanı” adlı kitabını da Boşnakça ve Türkçe olarak hazırladıklarını ifade eden Ayet Arifi, “Bu kitabı yakın arkadaşlarımdan Türk kütüphanelerine ve Balkan bölgesiyle ilgilenen herkese öneririm. Türkçeden çevrilen kitaplar zaten birliğimizin ve dostluğumuzun marşdır” dedi. Bosna kitap piyasasının Türkiye'ye göre küçük olduğunu, ancak oranlama bakımından bu ülkede Türkiye'den daha çok kitap okunduğunu söyleyen Arifi, Türkçe kitaplarına olan ilginin son yıllarda durgun olan kitap piyasasını canlandırdığını sözlerine ekledi.

İLGİ SADECE ORHAN PAMUK'A DEĞİL

Zalihica Yayınevi sahibi Almir Zalihiç de okuyucuların sadece Orhan Pamuk'a değil, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ve Sait Faik Abasıyanık'ın eserlerine de büyük ilgi gösterdiklerini vurguladı.

“Türk edebiyatına olan ilginin Türkiye'yi sadece Osmanlı ve Kapalıçarşı'dan ibaret sanan insanların bakışını değiştirdi” diyen Zalihiç, halen Tanpınar'ın “Saatleri Ayarlama Enstitüsü” ile Abasıyanık'ın “Lüzumsuz Adam” adlı eserlerinin satışının çok iyi olduğunu kaydetti.

Şahinpaşic Yayınevi sahibi Tayib Şahinpaşic de Türk yazarlarına ilginin arttığını gözlemlediklerini, bu nedenle kendilerinin de Türkçeden kitaplar çevirerek yayımladıklarını ifade etti. Şahinpaşic, “Türkiye'nin Çağdaş Hikaye Antolojisi'ni ve Nedim Gürsel'in 'Şehir ve Derviş' adlı kitabını bastık. Antoloji, stoklarımızda kalmadı, tekrar basacağız” dedi.

Buybook Yayınevi yetkilileri de son altı yılda Orhan Pamuk'un “Benim Adım Kırmızı”, “Kar”, “Kara kitap”, “Masumiyet Müzesi” ve “Babamın Bavulu” eserlerinin yanı sıra Aslı Erdoğan'ın “Kırmızı Pelerinli Kent” ve “Mucizevi Mandarin” isimli kitaplarını yayımladıklarını söyledi.

“Türkçeden Boşnakçaya ne tercüme edilirse okurum” diyen Saraybosna Üniversitesi Türkoloji Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi Selma Hacipaşic ise Türkçeden Boşnakçaya yapılan kitap çevirilerinden çok mutlu olduklarını kaydetti.

TEDA'NIN KATKISI BÜYÜK

Türkiye'nin Saraybosna Kültür ve Tanıtma Müşaviri Dr. Cengiz Aydın ise Türkçe kitaplara olan ilgide Kültür ve Turizm Bakanlığının 2005 yılında uygulamaya koyduğu Türk Kültür, Sanat ve Edebiyatı ile ilgili Eserlerin Türkçe Dışındaki Dillerde Yayımlanmasına Destek Projesinin (TEDA) önemli etkisi olduğunu söyledi.

Bu proje sayesinde 2005 yılından bugüne kadar Türkçeden Boşnakçaya çevrilen çeşitli alanlardaki 23 kitaba destek verildiğini ifade eden Dr. Cengiz Aydın, bu destekler nedeniyle çevirmenlerin ve yayıncıların Türk edebiyatına öncelik verdiğine işaret etti.

Dr. Aydın'ın verdiği bilgiye göre 2005 yılından bu zamana kadar Boşnakçaya çevrilen şu kitaplar, TEDA Projesinden yararlandırıldı:

“Öyküler” (Füruzan), “Hakkari'de Bir Mevsim” (Ferit Edgü), “Kar Masalları” (Feridun Andaç), “Ciğerdelen” (Safiye Erol), “Mucizevi Mandarin” (Aslı Erdoğan), “Kırmızı Pelerinli Kent” (Aslı Erdoğan), “Yılanı Öldürseler” (Yaşar

Kemal), “Gezgin” (Sadık Yalsızuçanlar), “Osmanlı'yı Yeniden Keşfetmek” (İlber Ortaylı), “Mavisini Yitirmiş Yaşamak” (Ali Çolak), “Adı: Aylin” (Ayşe Kulin), “Beyaz Kale” (Orhan Pamuk), “Sessiz Ev” (Orhan Pamuk), “Babamın Bavulu” (Orhan Pamuk), “Türk Masalları” (Fatih M. Durmuş), “Kara Kitap” (Orhan Pamuk), “Masumiyet Müzesi” (Orhan Pamuk), “Git Kendini Çok Sevdirmeden” (Tuna Kiremitçi), “Kayıp Söz” (Oya Baydar), “Küçüğe Bir Dondurma” (Tuna Kiremitçi), “Huzur” (Ahmet Hamdi Tanpınar), “Bir Anlık Gecikme” (Reha Çamuroğlu) ve “On Beş Türk Masalı” (Adnan Binyazar).

TEDA Projesine bu yıl Bosna-Hersek'ten yapılan başvurular ve yayımlanması planlanan kitaplar ise şöyle:

“Aşka Şeytan Karışır” (Hande Altaylı), “Son İmparatorluk Osmanlı” (İlber Ortaylı), “Karanlık Çökerken Neredeydiniz” (Mario Levi) ve “Yaprak Dökümü” (Reşat Nuri Güntekin). (AA)